

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
24 лютого 2021 р., протокол № 7
наказ № 185 від 03.10.2022

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПРАВО**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право

Кваліфікація: Магістр права галузі знань право
(із змінами, внесеними згідно із рішеннями:
вченої ради ХАІ протокол № 1 від 26.08.2022 р.
засідання кафедри від 30.09.2022 р., протокол №2
вченої ради «ХАІ» протокол № 9 від 20.04.2023 р.)

Освітньо-професійна програма водиться
в дію з «01» вересня 2023 р.

Ректор Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Микола НЕЧИПОРУК
наказ № 75 від 21.04.2023 р.

Харків 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Право» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ) оновлено у зв'язку:

– зі змінами відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня (Наказ МОНУ 20.07.2022 р. № 643 (зі змінами) (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 1 від 26.08.2022 р.);

– зі зміною кадрового складу науково-педагогічного персоналу кафедри (702) (підстава: рішення засідання кафедри від 30.09.2022 р., протокол №2);

– із модернізацією структури вибіркової компоненти освітньої програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради «ХАІ» протокол № 9 від 20.04.2023 р.).

Оновлення освітньо-професійної програми «Право» проведено групою забезпечення ОПП ХАІ у складі:

1. Керівник (гарант) освітньої програми	Шинкаренко І.Р.	– кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри права Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».
2. Члени групи:	Спіцина Г.О.	– доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри права Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».
3.	Стовба О.В.	– доктор юридичних наук, доцент кафедри права Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

Члени робочої групи:

4.	Мельник В.В.	– кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
5.	Стародубцев А.А.	– доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри права Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
6.	Гордеюк А.О.	– кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

ВСТУП

Відповідно до статті 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-VII (зі змінами) освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 року № 1341, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081«Право» для другого (магістерського) рівня (Наказ Міністерства освіти і науки України 20.07.2022 р. № 643 (зі змінами)) і встановлює:

- мету, особливості та засоби реалізації програми;
- обсяг та термін навчання бакалаврів;
- загальні компетентності;
- спеціальні (фахові, предметні) компетентності;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти;
- форму атестації здобувачів вищої освіти;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до обсягу навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів здобувачів вищої освіти;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право».

Користувачі освітньо-професійної програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ);
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право» у ХАІ;
- екзаменаційна комісія спеціальності 081 «Право» ХАІ;
- приймальна комісія ХАІ.

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри ХАІ, залучені для підготовки фахівців ступеня магістра за освітньо-професійною програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право».

НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітньо-професійна програма «Право» зі спеціальності 081 «Право» розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

1.1 Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року (зі змінами), № 1556-VII.

1.2 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 року, № 1341 (зі змінами).

1.3 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 року, № 266.

1.4 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 року, № 579.

1.5 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 року, № 327 (зі змінами).

1.6 Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України, протокол № 3 від 29.03.2016 року (зі змінами).

1.7 Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене Вченою радою університету від 18.05.2016 року, протокол № 10 (зі змінами).

1.8 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.

1.9 Наказ Міністерства освіти і науки України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 року, № 1151.

1.10 Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти» від 20.07.2022 р. № 643 (зі змінами)).

1.11 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. Чинний від 01.01.2012 року. (Національний класифікатор України).

1.12 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

2. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ПРАВО» ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 081 «ПРАВО», ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 08 «ПРАВО»

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Кафедра права (702) гуманітарно-правового факультету
Ступінь вищої освіти	Ступінь вищої освіти – магістр Master's Degree
Назва кваліфікації мовою оригіналу	Кваліфікація: магістр права галузі знань право Qualification: Master's Degree in Law of Areas of knowledge Law
Офіційна назва ОПП	Право /Law
Форми навчання	Очна (денна), заочна, дистанційна
Тип диплому та обсяг ОПП	Одиничний 90 кредитів ЄКТС / 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Впровадження в 2021 році Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм в ХАІ».
Цикл/рівень	НРК – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Прийом на навчання для здобуття вищої освіти за другим (магістерським) рівнем освіти здійснюється відповідно до встановлених вимог чинного законодавства України та з дотриманням правил прийому до ХАІ. Для здобуття освітнього ступеня магістра за результатами Єдиного фахового вступного випробування можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь бакалавра зі спеціальностей 081 Право або 293 Міжнародне право.
Додаткові вимоги до правил прийому	Прийом на навчання для здобуття вищої освіти за другим (магістерським) рівнем освіти за спеціальністю 081 Право здійснюється за результатами Єдиного фахового вступного випробування.
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-magistriv/
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Надати здобувачам вищої освіти поглиблені теоретичні знання та практичні уміння і навички, достатні для застосування права, розуміння природи і змісту основних правових інститутів, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин у тому числі у сфері забезпечення суб'єктів господарювання критичної інфраструктури та авіаційного транспорту з урахуванням місії та стратегії ХАІ.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	Об'єкт вивчення: право як соціальне явище та особливості його застосування, що ґрунтуються на правових цінностях та принципах, в основі яких покладені людська гідність та верховенство права. Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері правотворчості і правозастосування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: правові доктрини, цінності та принципи на яких базується творення права, його тлумачення та особливості застосування. Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; цифрові технології, методи оцінювання та аналізу інформації, методи доведення.

	Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються у діяльності в сфері права.
Орієнтація ОП	Освітньо-професійна
Основний фокус ОПП	Другий (магістерський) рівень вищої освіти 08 Право, за спеціальністю 081 Право. Спеціальна освіта та професійна підготовка в області юриспруденції. Ключові слова: право, норма права, нормативно-правовий акт, сфера права, інститут права, галузь права, законодавство. Програма спрямована на оволодіння поглибленими теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками, достатніми для застосування права, розуміння природи і змісту основних правових інститутів, а також межправового регулювання різних суспільних відносин у тому числі у сфері забезпечення суб'єктів господарювання на об'єктах критичної інфраструктури структури та повітряного транспорту. З метою підготовки якісних випускників особлива увага приділяється розвитку академічно-наукового партнерства із вищими навчальними закладами світу та науково-виробничими компаніями.
Особливості програми	Особливості освітньо-професійної програми «Право» полягають у: – можливість опанування певних загальних знань та здійснення розвитку загальних інтелектуальних здібностей з метою опанування сучасними технологіями правотворчої та правозастосовної діяльності у сфері забезпечення суб'єктів господарювання критичної інфраструктури повітряного транспорту та космічної діяльності; – вибіркового блоку надає можливість магістранту сформувати власну траєкторію навчання. Унікальність програми зумовлена комплексним характером вивчення правових питань, при цьому враховуються останні тенденції розвитку законодавства, правової науки України, Європейського Союзу, країн світу щодо правового регулювання суспільних відносин у тому числі правового супроводження забезпечення діяльності суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посади відповідно до Класифікатора професій (ДК 003:2010), які потребують наявності вищої освіти зі спеціальності 081 «Право»: 2419.3 – Спеціаліст-юрисконсульт; 2421.2 – Юрист; 2429 – Юристконсульт; Приватний детектив; Слідчий в особливо важливих справах; 2422 – Суддя; Адвокат; 2422/24513 Ревізор з перевірки діяльності арбітражних судів; 2423 – Старший оперуповноважений з особливих доручень; 2442.2 Кримінолог та ін. Магістри права можуть бути працевлаштовані в державних органах, підприємствах, установах, організаціях різних сфер громадського життя, юридичних та інформаційних відділах, відділах безпеки фірм та установ де потрібні фахівці-юристи.
Академічні права випускників	Право продовжити навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально особистісного підходу, реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення практичної орієнтованості та творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної навчальної і дослідницької роботи з використанням елементів дистанційного навчання, розв'язування практичних кейсів, виконання проєктів, виробничих практик. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та спеціальне програмне забезпечення, що застосовуються у діяльності в сфері права.

Оцінювання	Накопичувальна бальна – рейтингова система, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за усі види аудиторної та поза аудиторної освітньої діяльності (поточний, модульний, підсумковий контроль); модульні контрольні роботи, письмові іспити, звіти з практик, есе, презентації, поточний (модульний) контроль, атестаційний екзамен та єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю в установленому порядку.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права у тому числі системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності забезпечення суб'єктів підприємництва, об'єктів авіаційно-космічної інфраструктури та повітряного транспорту. СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України. СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України. СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо. СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів. СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності під час забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо. СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефаківців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

	СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на і суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо. СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. Додатково для освітньо-наукової програми: СК16. Здатність застосовувати сучасні методології науково-правових досліджень та застосовувати спеціальні методи досліджень у певних галузях юридичної науки. СК17. Здатність аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень, враховуючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових підходів. СК18. Здатність використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень. СК19. Здатність брати продуктивну участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях.
7 – Програмні результати навчання	
<i>Соціально-гуманітарна ерудованість</i>	
ПРН 1	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
ПРН 2	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.
ПРН 3	Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
ПРН 4	Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
ПРН 5	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
<i>Комунікація</i>	
ПРН 6	Вільно спілкуватися іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.
ПРН 7	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
<i>Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій</i>	
ПРН 8	Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
ПРН 9	Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
<i>Праворозуміння</i>	
ПРН 10	Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.
ПРН 11	Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
<i>Правозастосування</i>	
ПРН 12	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
ПРН 13	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
ПРН 14	Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
ПРН 15	Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

ПРН 16	Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
ПРН 17	Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності щодо забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.
ПРН 18	Визначати актуальну практичну чи наукову проблему, планувати і виконувати дослідження на її вирішення, обирати релевантні методологію та джерела.
ПРН 19	Брати продуктивну участь у виконанні теоретичних та прикладних досліджень у галузі права.
ПРН 20	Розробляти і викладати спеціальні дисципліни у закладах освіти, застосовувати сучасні освітні технології та методики.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, задіяні у викладанні професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені та/або вчене звання та/або є практиками у галузі права та відповідають ліцензійним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 року, № 1187 (зі змінами)).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база кафедри права дозволяє забезпечити підготовку фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти за ОПП: - забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та безперешкодним доступом до дистанційної платформи Mentor для здійснення усіх форм освітнього процесу; - усі комп'ютери кафедри під'єднані до локальної мережі університету з можливістю виходу в глобальну мережу Інтернет, а також локальні мережі Університету; - для ведення документації та забезпечення навчально-методичними матеріалами освітнього процесу кафедра в достатній кількості забезпечена оргтехнікою (принтерами, МФУ, сканерами, проектором мультимедійним, проекційним екраном, тощо); - навчальні аудиторії оснащені технічними засобами та необхідними приладами та обладнанням для здійснення освітнього процесу. Освітній процес буде здійснюватися у спеціалізованих навчальних аудиторіях корпусів Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківській авіаційний інститут». Відповідає матеріально-технічним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30 грудня 2015 року, № 1187 (зі змінами)).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Основними джерелами інформаційного забезпечення є методичний фонд кафедри, бібліотеки університету з їх фондами та електронні засоби інформації. Доступ до фахових періодичних видань професійного спрямування, упровадження електронного каталогу та можливість роботи з електронними підручниками здійснюється за рахунок фондів Науково-технічної бібліотеки Університету. Відповідає інформаційним та навчально-методичним вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 року, № 1187 (зі змінами)).

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківській авіаційний інститут» і гуманітарними закладами України. Навчання здобувачів за кредитно-трансфертною системою.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «Харківській авіаційний інститут» і навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних громадян здійснюється державною або англійською мовами. Якщо навчання здійснюється державною мовою, то у певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.

3. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (КОПП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

3.1 Перелік компонентів ОПП

Код КОП П	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота, державні іспити)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК1	Актуальні питання правового регулювання в аерокосмічній галузі	5	Діф. Залік
ОК2	Актуальні питання регулювання інноваційних відносин	4	Залік
ОК3	Актуальні питання регулювання інноваційних відносин (курсова робота)	2	Діф. Залік
ОК4	Актуальні питання міжнародного повітряного права	4	Діф. Залік
ОК5	Сучасні тенденції правового регулювання праці в Україні та в країнах Європейського союзу	4	Іспит
ОК6	Сучасні проблеми медіації в окремих сферах юридичної практики	3	Залік
ОК7	Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України	4	Іспит
ОК8	Сучасні проблеми кримінального права та кримінології	4	Іспит
ОК9	Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства	3	Діф. Залік
ОК10	Практика	30	Диф. Залік
ОК11	Атестаційний екзамен	-	Атестація
	Єдиний державний кваліфікаційний іспит	-	Атестація
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		63	
Вибіркові компоненти ОПП *			
ВК1	Мовні комунікації (іноземна мова)	4	Залік
ВК2	Дисципліна індивідуального вибору 1	5	Залік
ВК3	Дисципліна індивідуального вибору 2	4	Залік
ВК4	Дисципліна індивідуального вибору 3	4	Залік
ВК5	Дисципліна індивідуального вибору 4	5	Залік
ВК6	Дисципліна індивідуального вибору 5	5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		27	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90	

3.2 Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Під час формування переліку дисциплін, практик та атестації враховано вимоги стандартів вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, положення «Про організацію освітнього процесу у ХАІ» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu/>) та відповідних нормативних документів.

Практики та/або стажування (за всіма видами) входять до складу обов'язкових навчальних дисциплін. Кількість форм контролю на навчальний рік не перевищує шістнадцять. Аудиторне навантаження становить від 1/3 до 2/3 загального обсягу навантаження.

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами надано у додатку А.

3.3 Структурно-логічна схема ОП

В основу розроблення освітньо-професійної програми покладено компетентнісний підхід з використанням ЄКТС, де для досягнення запланованих результатів навчання за освітньою програмою (навчальною дисципліною, модулем) передбачаються певні витрати часу студентом, тобто необхідний і достатній обсяг навчального навантаження здобувача, виражений у кількості кредитів ЄКТС (1 кредит ЄКТС дорівнює 30 годинам), 1 семестр – 30 кредитів ЄКТС, навчальний (академічний) рік – 60 кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма передбачає виділення дисциплін двох видів: обов'язкових дисциплін та дисциплін за вільним вибором здобувача. Структурно-логічна схема освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент і наведена у додатку А. Схема містить обов'язкову й вибіркову компоненту. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання, яка реалізується через обирання вибірових компонент відповідно до Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

4 ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» здійснюється у формі атестаційного екзамену та єдиного державного кваліфікаційного іспиту у порядку (визначеному Кабінетом Міністрів України) й завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: магістр права галузі знань право.

5 ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Визначаються Статутом Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (п.п. 1.7.5., 2.2., 6.2., 6.4.1. 7.4.), Політикою у сфері надання освітянських послуг Національного аерокосмічного Університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі - Університет) та Положенням Університету «Про організацію освітнього процесу», затверджене вченою радою університету.
Моніторинг та періодичний перегляд ОП	Визначаються Положенням Університету «Про розроблення та модернізацію освітніх програм» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету.
Щорічне оцінювання здобувачів ВО	Визначаються Положенням Університету «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів», затверджене вченою радою університету.
Щорічне оцінювання НПП ЗВО	Визначаються Положеннями Університету «Про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів», «Про атестацію педагогічних працівників», та «Про конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ», затверджені вченою радою університету.
Підвищення кваліфікації НПП та наукових працівників	Визначається Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 800 від 21.08.2019 р. та Положенням Університету «Про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників і фахівців промисловості в Університеті», затверджене вченою радою університету.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Визначається Стандартом вищої освіти України, перший бакалаврський рівень вищої освіти, галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», затвердженим та введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 02.07.2022 р. № 644 (зі змінами наказ МОН від 20.03.2023 р., № 307). Положеннями Університету «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти», «Про організацію освітнього процесу», затверджені вченою радою університету та іншими вимогами до матеріально-технічного забезпечення спеціальності.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім персоналом	Визначається Положенням Університету «Про організацію освітнього процесу», затверджене вченою радою університету, функціонування електронних інформаційних систем «Pilot» (www.pilot.khai.edu), Education, Rating, Mentor (https://mentor.khai.edu/) та ін.)
Публічність інформації про ОП, ступені ВО та кваліфікації	Розміщення на сайті Університету у відкритому доступі (https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/)
Наявність ефективної системи запобігання порушенням вимог академічної доброчесності з боку працівників ЗВО і здобувачів ВО	Визначається Положеннями Університету «Про організацію освітнього процесу», «Про академічну доброчесність», «Про комісію з питань академічної доброчесності», затверджені вченою радою університету; Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» введене в дію 21 червня 2019 р.; вимогами робочих програм навчальних дисциплін.
Інші процедури і заходи забезпечення якості освітньої діяльності та якості ВО	Положеннями Університету «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти», «Про систему управління якістю», «Про панування і проведення внутрішнього аудиту», «Про управління ризиками», «Про науково-методичну раду», затверджені вченою радою університету, «Про студентське самоврядування Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене Загальними зборами студентів 18 жовтня 2017 р., «Про уповноваженого з прав студентів (студентського омбудсмена), затверджене вченою радою ХАІ.

6. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОБОВ'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Програмні компетентності	Компоненти освітньо-професійної програми									
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5				+	+		+			
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8				+	+	+	+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10	+	+	+	+		+	+	+	+	+
СК1	+			+		+	+	+	+	+
СК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК3	+			+	+	+	+	+	+	+
СК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК8	+			+		+		+	+	+
СК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК11	+			+	+	+	+	+	+	+
СК12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК13	+			+	+	+	+	+	+	+
СК14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Примітка.

1. Матриця відображає набуття компетентностей через освітні компоненти.
2. Компонент «ОК11 Атестаційний екзамен», який належить до атестаційної процедури, відсутній в Матриці. Згідно з ст. 6 Закону України «Про вищу освіту»: «Атестація – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми».

7. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИМ РЕЗУЛЬТАТАМ НАВЧАННЯ ОБОВ'ЯЗКОВИМ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Програмні результати навчання	Компоненти освітньо-професійної програми									
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10
ПРН1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН3	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН4	+			+	+	+		+	+	+
ПРН5	+			+	+	+		+	+	+
ПРН6					+	+		+	+	+
ПРН7	+			+	+	+		+	+	+
ПРН8	+			+	+	+	+		+	+
ПРН9	+		+	+	+	+	+	+		+
ПРН10	+			+	+	+	+	+	+	+
ПРН11	+			+	+	+	+	+	+	+
ПРН12	+			+	+	+	+	+	+	+
ПРН13	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН14	+			+	+	+	+	+	+	+
ПРН15	+			+	+	+	+	+	+	+
ПРН16	+			+	+		+	+	+	+
ПРН17	+	+	+	+	+			+	+	+

Примітка.

1. Матриця відображає набуття програмних результатів через освітні компоненти.
2. Компонент «ОК11 Атестаційний екзамen», який належить до атестаційної процедури, відсутній в Матриці. Згідно з ст. 6 Закону України «Про вищу освіту»: «Атестація – це встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми».

8. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей/ результатів навчання дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання		Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність та автономія
	Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.	Зн2 Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань.	Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур. Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах. Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	K1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема, до осіб, які навчаються. K2 Використання іноземних мов у професійній діяльності.	AB1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, не передбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. AB2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів. AB3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.
Загальні компетентності					
ЗК1		Зн2		K1	AB2
ЗК2		Зн1	Ум2		AB2
ЗК3		Зн2	Ум1	K1	AB2
ЗК4		Зн1			AB3
ЗК5			Ум3	K2	AB1
ЗК6			Ум1	K1	AB3
ЗК7		Зн1	Ум1		AB1
ЗК8			Ум2		AB1
ЗК9		Зн2	Ум2	K1	AB2
ЗК10		Зн2		K1	AB2
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
СК1		Зн2	Ум2	K1	AB2
СК2		Зн2			
СК3		Зн1	Ум2		AB3
СК4		Зн2		K1	AB3
СК5		Зн1	Ум2	K1	
СК6		Зн1			AB3
СК7		Зн1	Ум2	K1	AB1
СК8			Ум2	K1	AB1
СК9		Зн2	Ум2	K1	AB2
СК10		Зн1	Ум2	K1	AB2
СК11		Зн2		K1	AB3
СК12			Ум3	K1	AB2
СК13		Зн1	Ум3	K1	AB2
СК14		Зн1	Ум3	K1	AB2
СК15		Зн2	Ум2	K1	AB2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Компетентності																													
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові, предметні) компетентності																			
		З К 1	З К 2	З К 3	З К 4	З К 5	З К 6	З К 7	З К 8	З К 9	З К 10	С К 1	С К 2	С К 3	С К 4	С К 5	С К 6	С К 7	С К 8	С К 9	С К 10	С К 11	С К 12	С К 13	С К 14	С К 15	С К 16	С К 17	С К 18	С К 19	
1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.	+	+			+			+		+			+	+	+	+		+	+	+				+	+					+
2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.		+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+			+	+		+				+							
3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.						+	+									+	+									+			+	+	+
4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийом і правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.																+	+			+				+	+		+	+	+	+	+
5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.						+	+	+				+		+	+	+		+										+	+	+	+
6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.				+						+			+				+	+			+	+					+				
7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.		+				+				+		+				+			+					+							
8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.		+	+	+	+						+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+	+		

9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.			+		+	+	+	+										+			+	+	+						
10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.						+			+	+	+	+	+	+		+					+					+		+	
11. Використовувати передові знання і методики у процесі право творення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.		+	+									+		+			+	+	+					+	+				
12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.		+		+	+		+			+	+	+		+			+						+		+	+	+		+
13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.		+	+				+				+		+			+		+	+			+	+				+		
14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.		+	+			+		+	+		+		+		+	+	+	+	+		+	+		+			+		
15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальні функції суб'єктів правозастосування.			+		+			+	+		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+				
16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.		+			+		+		+		+	+	+	+	+							+	+						
17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.			+		+			+			+		+		+			+							+				

Додаток А
Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

1 курс				2 курс	
1 семестр		2 семестр		3 семестр	
КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів
ОК1	5	ОК3	2	ОК10	30
ОК2	4	ОК6	3	ОК11	-
ОК4	4	ОК8	4		
ОК5	4	ОК9	3		
ОК7	4				
ВК2	5	ВК1	4		
ВК3	4	ВК4	4		
		ВК5	5		
		ВК6	5		
30,0		30,0		30,0	
60				60	

Всі компоненти (обов'язкові та вибіркові), їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних(фахових)) та визначення результатів навчання представлено у робочих програмах дисциплін та/або силабусах на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програми і компонентів» (окремо за кожним курсом навчання) освітньо-професійної програми Право спеціальності 081 «Право»

<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-magistriv/osvitno-profesijni-programi88/pravo2/korotkij-opis-struktura-i-komponenti46/>

Додаток Б

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

